

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 12

Joulukuu

TOIMITTAJAT:

JOHN SUNDBERG. AUG. HELIÄ.

Vastaava.

1906

XI:sta vuosik.

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisällys: Joulukertomus. Pöytäkirja E. J. K. Luoma. Kolmas yleinen kuuromyökkäin kokous. Käynti kuuromyökkäin maanviljelyskoulussa. Pimeydestä valoon. Tilastollinen yleiskatsaus Suomen k.-m. kouluista. Kuuromyökkä kuuromyökkäin opettajana. Kirje Tampereelta. Kuuromyökkäinliiton äänenkannattaja. Kirjeitä kuuromyökkäiltä. Tietoja kotimaasta. Tietoja ulkomailta. Ilmoituksia.

Rakas taivaallinen Isämme! Me kiitämme Sinua kaikesta sydämmestämme siitä suuresta ilosta, jonka Sinä meille Joulupäivinä antanut olet. Kuinka paljon rakastatkaan meitä! Sinä olet antanut meille itsekullekkin niin hyvät vanhemmat, sisaret ja veljet ja ystävät. Sinä olet ennen kaikkia lahjoittanut meille rakkaan Poikasi, Vapahtajamme ja autuaaksitekijämme, niin että me hänen kauttansa voimme tulla Sinun tykösi ja kerran saada iankaikkisen elämän Sinun luonasi. Kaikkien kristittyjen kanssa maan päällä ja enkelien kanssa taivaassa tahdomme me kiittää ja ylistää Sinua siitä. Kunnia olkoon Sinulle korkeudessa! Amen.

Joulukertomus.

Luukk. 2: 1—14.

Sinä olet kenties monta kertaa nähnytkin joulukertomuksen kuvilla kuvattuna, olet nähnyt seimen, jossa lapsi lepää, ja nuot rukoilevat paimenet ja nuo laulavat enkelit ja vieläpä aasin ja valkoisia lampaitakin. Jos kohta kaikki onkin sinulle hyvin

tuttua, niin luulen kuitenkin voivani kertoa sinulle siitä vielä niin, että paljon paremmin opit tuntemaan tuon tärkeän tapahtuman.

Niinä päivinä, joista nyt kerron, kulki kaksi matkustajaa Juudaan maan läpi. He ovat kävelleet jo monta päivää ja ovat varmaan hyvin väsyneitä. Viimeinkin saapuvat he pieneen kaupunkiin, joka on rakennettu varsin somasti kahdelle kukkulalle Juudaan vuorten ja laaksojen keskelle ja näkyy niittyjen, peltojen ja viinitarhojen ympäröimänä.

Saavuttuaan kaupunkiin, jonne jo oli paljon ihmisiä matkustanut, etsivät he majataloa. Mutta voi, huonetta tai pientä kamaria ei löydy heille koko kaupungissa. Sillä ensinnäkin olivat nämä köyhiä, ja toiseksi oli kaupunki aivan täynnä matkustajia, kaikkialta maasta. Tunnethan sinä nämä matkustajat? Maria ja Joosef. Sinä tiedät myös tuon pienen kaupungin nimen! Sehän on Betlehem. Koko Juudaan maassa ja roomalaisessa keisarikunnassa, johon Pyhämaa silloin kuului, oli veronlaskemus eli väenlasku. Kun meillä on väenlasku, ei tarvitse meidän pitkiä matkoja kulkea, mutta silloin täytyi kunkin matkata siihen kaupunkiin, mistä suku oli kotoisin. Sentähden kulkivat Maria ja Joosef Daavidin suvun kaupunkiin Betlehemiin, siis Galileasta Juudeaan; sillä he asuivat Natsaretissa, jossa Joosef oli salvumiehenä (=puuseppänä). Kenties arvelee joku, mitenkä Joosef, joka oli Daavidin huoneesta, siis kuninkaallista sukua, oli vain salvumies. Mutta Daavidin suku oli suuri, ja hänen jälkeläisensä varsin lukuisat; he eivät kaikki voineet olla rikkaita ja ylhäisiä. Ja tapahtuahan vieläkin, että monet alhaiset ihmiset polveutuvat ruhtinoista (= ovat sukua ruhtinoille) tai muista ylhäisistä henkilöistä, ja toisinaan voivat kuninkaittenkin esi-isät olla alhaisia henkilöitä. Paljon helpommin saattoi niin tapahtua silloin, jolloin eri säätyluokat eivät olleet niin jyrkästi (= suuresti) toisistaan eroitettuja.

Olethan lukenut Uudesta testamentista, mitä nyt tapahtui Betlehemissä. Siitä tapahtumasta puhutaan jouluna koko kristikunnassa. Sillä silloin syntyi maailman Vapahtaja. Kun lapsi syntyi, ei ollut Marialla sijaa majatalossa. Lapsi täydyttiin panna seimeen, josta eläimet tavallisesti syövät. Siksi otaksutaankin (= luullaan) Jeesuksen syntyneen tallissa. Eräs kirkon opettaja toisella vuosisadalla Kristuksen syntymän jälkeen kertoo meille,

että Jeesus syntyi majatalon vieressä olevassa luolassa, jota käytettiin tallinakin. Siellä syntyi Jeesus maailmaaan.

Mutta — ajattele, mitä sitten tapahtui! Betlehemin ulkopuolella hiljaisessa, pimeässä yössä valvoi muutamia paimenia vartioitsemassa laumojansa, jotka olivat aitauksiinsa suljettuina. Sillä yölläkin täytyi muutamien paimenien olla vartioimassa, ett'ei petoeläin tai varas saa koskea lammasmaahan. Nuo paimenet olivat varmaan hurskaita miehiä, jotka odottivat Vapahtajaa. Ja nyt saivat he nähdä äkillisen, taivaallisen ilmestyksen. Tuli kirkkaus, valo, jommoista he eivät milloinkaan olleet nähneet yöllä. Ja enkeli puhuu: »Katso, minä ilmoitan teille suuren ilon. Teille on syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus Herra Daavidin kaupungissa.» Sitten kertoo enkeli heille seimestä Betlehemissä, joka on oleva heille merkinä, josta tuntevat lapsen Vapahtajaksi. Lopuksi kokoontuu suuri taivaallinen sotaväen joukko ja laulavat ylistyslaulun, saman, joka joka sunnuntai kirkoissa lauletaan, vaikkakaan ei yhtä ihanasti, nimittäin: »Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa ja maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto!» Miten kauniilta kuuluaan tämä ylistysvirsi tuona hiljaisena, pyhänä jouluyönä! Miten taivaallisen ihana olikaan enkelien ääni! Kaikkien lasten, naisten ja miesten äänet maan päällä, kaikki torvet, urut, harput maailmassa eivät ole minkään arvoisia verrattuina enkelien lauluun. Usein käyn katsomassa sairaita ihmisiä, jotka vaan yskivät ja tuskalla voivat puhua, vielä vähemmin voivat laulaa. Sellaisille olen usein sanonut, että heille tuolla autuaitten enkelien parissa koittaa (= tulee) toiset ajat, sillä taivaan enkelit eivät yski, vaan laulavat niin taivaallisen ihanasti ja suloisesti. Ja minä niin mielelläni haluaisin kuunnella, miten kauniisti kaikkialla jouluna lauletaan. Mutta jos en saakaan kuulla sinun veisaavan täällä maan päällä, niin iloitsen kuitenkin nyt jo, toivoesani saavani kuulla sinun kerran, jos Jumala armonsa siihen antaa, laulavan tuolla autuaitten enkelitten parissa taivaassa ja silloin saavani kanssasi veisata: »Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa!» Niin tästä minä nyt jo iloitsen. Tämän suokoon Herra meille molemmille! Amen.

J. P. Kaiser.

Pastori E. J. K. Luoma.

Pastori E. J. K. Luoma.

Viime syyskuun 29 päivänä täytti Jyväskylän kuuromykkäinkoulun johtaja, pastori Ernesti Juho Konstantin Luoma 50 vuotta. Aamulla kävivät koulun opettajat ja oppilaat pastori Luomaa torvisoittokunnan kanssa herättämässä. Opettajattaret kukittivat johtajansa ja hänen rouvansa. Päivemmällä kävivät pastori Luomaa myöskin hänen ystävänsä tervehtimässä lauluilla ja kukkasilla.

Illalla oli valmistettu juhla koululla pastori Luoman kunniaksi. Koulusali oli köynnöksillä ja kukilla koristettu. Juhlassa laulettiin virsiä ja hengellisiä lauluja. Pastori

Luomalle pidetyssä juhlapuheessa lausuttiin kiitokset siitä ystävällisyydestä ja rakkaudesta, jota hän aina on osoittanut niinhyvin opettajia kuin oppilaitakin kohtaan. Juhlassa paljastettiin pastori Luoman kuva ja ripustettiin se koulun seinään opettajien kiitollisuuden osoitteeksi kunnioittamaansa johtajaa kohtaan. Pastori Luoma kiitti kaikesta siitä ystävällisyydestä ja kunnioituksesta, mikä hänen osaksensa oli tullut 50 vuotta täyttäessään. Lopuksi esittivät oppilaat neliosaisen kuvaelman ihmisijästä, nimittäin: lapsuus, nuoruus, miehuus ja vanhuus. Juhla oli tosin vaatimaton, mutta kaikin puolin onnistunut ja hauska.

(Lähet. kirj.)

Kolmas yleinen kuuromykkäinkokous.

Viime vuonna Helsingissä pidettyyn kuuromykkäinkokoukseen osaaottaneiden muistoja kokouksesta elvyttääksemme ja siitä poissaolleillekin joitakin tietoja antaaksemme, olemme K.-m. lehteen ottaneet kuvineen seuraavan selonteon, joka oli kesäkuussa 1905 viikkolehdessä »Veckans Krönika.»

»Kolmas yleinen kuuromykkäinkokous», johon otti osaa lähes 500 k. mykkää, kesti 4 päivää. Kuuromykkäin toimintamme historiassa on kokous ainoa laatuaan. Ei milloinkaan ennen ole Suomessa niin montaa kuuromykkää kokoontunut yhteen. Kaikilta suunnilta oli heitä saapunut. Siitä kiitos hallituksenkin avuliaisuudelle, kun oli kaikille k. mykille

Osa kokoussalista, jonka perällä ovat johtokunnan jäsenet. Ensimmäinen nainen puheenjohtajapaikan oikealla puolella on tunnettu k. m. ystävä neiti Elma Eklund. Seinällä näkyy pastori K. J. Brobergin valokuva.

myöntänyt ilmaiseksi rautateillä meno- ja paluupiletin. Varattomimmatkin saivat siten tilaisuuden ottaa kokoukseen osaa, mitä suuressa määrässä edisti sekin toimenpide, että johtokunta oli parhaansa mukaan koittanut huolehtia, että maksut asunnosta ja ruuasta saataisiin niin pieniksi kuin mahdollista. Täkäläisten kansankeittiöiden kanssa oli tehty sopimuksia, että he halvasta hinnasta antaisivat ruokaa kokoukseen osanottajille, ja kokoushuoneustoihin oli järjestetty vähäistä maksua vastaan saatavaksi kahvia, maitoa, virvoitusjuomia ja voileipiä. Kaupungin ystäväallinen kansakoulunjohtokunta oli ilmaiseksi antanut Malminkadun varrella olevan kansakoulutalon k. m. muukalaisten vierasmajaksi. Tanne sijoitettiin miespuoliset k. mykät eri kerrokseen ja

Kahvitarjoilu kokoushuoneustossa.

naiset eri kerrokseen jaettuina pieniin joukkueihin, joille kullekin kokouksen johtokunta oli antanut oman ohjaajansa, joka piti huolta järjestyksestä ja antoi neuvoja ja ohjeita. Pienempi määrä ruokalippuja oli myöskin annettu ilmaiseksi niille, jotka olivat sellaisten tarpeessa. Jotta huolenpito ja järjes-

Osa kokoushuoneustoa.

tamina kuljeskelevan kaupungin kaduilla ja toreilla kiivaasti viittoillen, mutta sanaakaan hiiskumatta. Suuri osa heistä oli kuitenkin saanut opetusta nykyisen puheopetusjärjestelmän mukaan. Tämä ei kuitenkaan estänyt heitä käyttämästä keskenään viittomia, joita on helpompi käsittää. Jos tarkemmin katseli joukkueita, niin huomasi sellaisiakin, jotka puhuivat suulla ja lukivat toisten vastauksia näiden huulilta.

Suurta huomiota herätti eräs lappalaisperhe, johon kuului mies ja vaimo ja hento lapsukainen. He olivat tulleet kokoukseen aina Lapinmaasta asti, mutta matkustivat pois jo kolmantena kokouspäivänä ennättääkseen kotiin ajoissa.

Mutta vielä suuremman huomion esi-neeksi tuli täällä kuten muuallakin kuuromykkäsokea puutyöntekijä Frans Lejon, joka ammatillaan elättää itsensä ja osaa täydellisesti viittomakieltä. Hän on tavattoman älykäs k. mykkä,

tyksen ylläpitäminen olisi ollut helpompi, oli kuukin eri ryhmän jäsenillä omat värilliset merkkinsä, jotka olivat saman väriset, kuin heidän ohjaajallaankin oli. Tämän kautta oli helppo koota eri ryhmien jäsenet oman ohjaajansa ympärille. Keskustelujen väliajoilla nähtiinkin lukusten kuuromykkien ohjaajiensa joh-

Kuuromykkiä Runebergin hautapatsaalla.

jolla on selvä käsitys elämästä ja sen olosuhteista. Häntä on yksityisesti opettanut etevä kuuromykkäin opettajatar neiti Anna Heikel, joka pitemmän aikaa oli Pietarsaaren k.m.ykkäin koulun johtajatarena. Omaten ihmetyttävän muistintuntee Frans Lejon henkilöitä, joita hän ei ole tavannut useaan

Malmin talo Porvoossa.

vuoteen, ainoastaan tunnustelemalla sormen päällä, joilla hän kevyesti koittelee henkilön kasvoja ja ruumista.

Kokouksessa otti hän itsekkin esiintymällä osaa raittiuskysymyksessä yleiseen keskusteluun, jota hän seurasi siten, että eräs toinen kuuromykkä esitti puhujan lauseet viittomilla, joiden tekoa Lejon molemmiin käsiin seurasi.

Todistuksena tämän k.m.sokean miehen teräväjärkisyydestä kerrotaan, että hän oltuaan eräässä myllyssä ja siellä tunnusteltuaan myllyn siipiä, puusta valmisti pienen myllynmallin, joka teki tehtävänsä mainiosti.

Kuvassa, joka esittää muutamien kokouksenosanottajien käyntiä Runebergin hautapatsaalla Porvoossa, näkyy eräs henkilö kiivenneen jalustalle. Se on juuri sokea Frans Lejon, joka koittelee patsasta saadakseen hänkin jonkinlaisen käsityksen siitä. Hän-

kin tietää Runebergista enemmän kuin vaan paljaan nimen, ja hän haluaa saada selvän siitä, minkälainen on muistopatsas, joka on pystytetty tuon suuren runoilijan kunniaksi.

Porvoo on k.m.ykkäille tärkeä paikka. Täällä pantiin alulle k.m.ykkäin opetus Suomessa. Kauvempaan olevassa näistä kahdesta rakennuksesta, jotka edellä olevasta

„Kuuromykkäinlaulua“.

kuvasta näemme, oli C. O. Malmin perustama Suomen ensimmäinen k. m. koulu. Siitä syystä matkustikin tänne kokouksen jälkeen hyvin useita k. mykkiä erikoisen innostuneina, ja vielä enemmän senkin takia, että heidän joukossaan oli jokunen sellainenkin, joka oli ennen ollut samassa koulussa oppilaana. Talon omisti C. O. Malmin isä.

Toisista kuvista on pari kuvaa otettu hauskaasta kokoushuoneustosta — Brobergin yhteiskoulusta, joka hyväntahtoisesti myöskin ilmaiseksi annettiin kokouksen osanottajain käytettäväksi. Niinpä näemme yhdessä kuvassa osan alakerrokseen järjestetystä tee- ja kahvitarjoilusta. Toisessa kuvassa näemme valitun joukon k. mykkiä johtajansa ohjaamana esittävän »Maamme»-laulua viittomakielellä. Kuva otettiin silloin, kun viitottiin sana »maa». Kuvassa näkyvässä asennossa viedään käsi vaakasuoraan eteenpäin ja pitäen sitä koko ajan yhtä korkealla, mikä viittoma tarkoittaa sanaa »maa». Tätä n. s. kuuromykkäinlaulua, jota esitetään viittomilla, on viime aikoina ikävä kyllä varsin harvoin harjoitettu, pääasiallisesti siitä syystä, ettei ole ollut siihen sopivaa johtajaa. Kuvassa näkyvä johtaja on hiljattain muuttanut Helsinkiin ja saanee hän ehkä herätetyksi uuteen eloon tämän kauniin aatteen.

Yksi kuvista (tulee ensi numeroon) esittää k. mykkiä kokouksen osanottajia Kaivopuiston valleilla ihailemassa kaunista näköalaa merelle.

Jos tässä suuressa kuuromykkäin kokouksessa tehdyt päätökset voidaan toteuttaa, niin on työ k. mykkäin kohottamiseksi ottanut suuren askeleen eteenpäin. Paljon riippuu siitä, missä määrin k. mykkäin huomioon otettavat vaatimukset voivat saada tunnustusta yhteiskunnan mahtavilta, joiden avulla niistä voidaan toteuttaa vain hyvin vähäisen.

J. H.

Käynti kuuromykkäin maanviljelyskoulussa.

Maanviljelyskouluja kuuromykkille! Nämät sanat, tämä asia tempaa jokaisen kuuromykkäin ystävän ajatuksen mukaansa. Kuuromykkäin maanviljelyskoulua pidetään ikäänkuin kuuromykkäin auttajana, pelastajana kaupunkilaiselämän monellaisista vaaroista. Maanviljelyskoulun käytyään kuuromykkät helpommin ja varmemmin pääsevät takaisin rakkaille kotipaikoilleen. Siellä saavat he voimistunein käsin ja jaloin muokata sitä maata, jota lapsina ovat leikkikenttänä pitäneet. Tämä asia on saanut

kannattajia useimmissa maissa. Ja kuuromykät joka paikassa tahtovat itse olla mukana. Esimerkiksi Tanskassa on kuuromykkäin maanviljelyskoulu-asia mennyt pitkin askelin eteenpäin vähässä ajassa. Tanskalaiset eivät tahdo olla viimeisinä. He tietävät, että tämä asia ei saa viipyä. Samoin Suomessa on asia hyvällä alulla. *) Kaikki sitä täällä haluavat ja odottavat. Edelle muita ovat kuitenkin ennättäneet norjalaiset. Heillä on kuuromykkäin maanviljelyskoulu lähellä Sandefjordin kaupunkia, joka on Kristianian vuonon rannalla. Tästä koulusta olemme saaneet tietää silloin tällöin pieniä tietoja. Uteliaina olemme haluneet tietää enemmän ja enemmän. Mutta vielä suuremmalla uteliaisuudella tahtoo jokainen, kenellä siihen on tilaisuutta, omin silmin nähdä tuon maanviljelyskoulun kertoaksensa siitä toisillekin.

Kun olin saanut luvan käydä maanviljelyskoulua katso-massa, poikkesin matkallani Norjassa viime toukokuussa myös sinne. Saavuin ensin junalla Sandefjordin kaupunkiin. Hämmästyin, kun koulun opettaja maanviljelyksenneuvoja Linnestad oli koulun hevosella vastassa. Sandefjordista lähdimme heti ajamaan laitokselle kaunista maantietä pitkin. Matkalla sain hra L:ltä tietää, että maanviljelyskoulun johtaja Eyvind Boyesen oli toukokuun alussa matkustanut Amerikkaan kokoomaan varoja koulullensa. Valtio ei anna apurahaa Boyesenin koululle. Ajettuamme noin puoli tuntia käännuttiin maantieltä kapealle tielle. Ja pienen ajan kuluttua olimme maanviljelyskoulun pihalla. Edessäni oli nyt tuo koulu, josta paljon on puhuttu, peltoineen, puutarhoineen, metsineen, tallineen ja navettoineen. Ensin käytiin johtajan tilavaan asuntoon, joka on samassa rakennuksessa kuin koulun luokkahuoneetkin. Rakennus, joka on kauniilla mäellä on tehty puusta. Sen yläkerroksessa ovat luokkahuoneet, opettajan asunto ja oppilaiden huoneet. Vähän aikaa puheltuamme, menimme katselemaan viljelysmaita, jotka kaikki näyttivät kauniilta ja hyvin hoidetuilta. Ruispelloissa täyteläinen oras jo rehoitti kevätauringon valossa. Viljelysmaata on koululla 2,000 a. Siinä ruista, kauraa, vehnää, heinää, perunoita, herneitä, ohraa, turnipsia. Maata viljeltäessä käytetään vuoroviljelystä.

*) On huomattava, että tämä tärkeä asia on Suomessa pantu alulle juuri k.-mykkäin keskuudesta; sen teki nimittäin herra John Sundberg. A. H—ä.

— Sen jälkeen mentiin katsomaan puutarhaa. Se on erittäin sievä. Tuuheat omena- ja päärynäpuut ovat hyvin hoidettuja. Pensaskasveja näkyi olleen sangen paljo. Hra L. sanoi niitä yhteensä olevan kolmesataa. Suurin osa niistä on karviais- ja viinimarja-sekä vattupensaita. Iso paikka oli myös varattu hyötymansikoille ja eri lajisille kaaliksille. Samoin viljellään puutarhassa monenlaisia vihanneksia. Siirryttiin sitte hyvin muhkeaan metsään, jossa pyökit ja ikivanhat hongat kasvavat juhlallisina. Metsä oli perattu siistiksi ja puhtaaksi. Metsämaata on koululla 3,000 a. Viime talvena myytiin metsää noin 4,000 markan arvosta. — Navetta, joka tämän jälkeen näytettiin, on pitkä, valoisa. Siinä on kaksi pilttuuriviä, joissa oli 10 kaunista lehmää. Kuuromykkämiehet tekevät navetassa kaikki työt. Ja hyvin se näytti onnistuvankin. Lypsäminen sujui yhtä hyvin kuin naisiltakin. Jokaisella lehmällä on oma nimensä. Navetan eteisen seinällä on taulu, johon oppilaat merkitsevät, miten paljo lehmät lypsävät maitoa joka päivä. Maito viedään meijeriin. Navetassa ovat oppilaat vuorotellen määrätyn ajan. Samoin hoitavat oppilaat vuorotellen tallia 14 päivää kukin kerrallaan. Tallissa seisoi 3 siroa hevosta, joita käytetään maanviljelystöissä. Kanatarhassa oli paljo kanoja, joita oppilaat myös hoitavat. (Jatk.)

Pimeydestä valoon.

Torstai-iltana, t. k. 6 p:nä kello 10 ajoissa kuoli Helsingin Mariansairaалassa kuuromykkäsokea **Agneta Halonen**, ainoastaan 20 vuoden ikäisenä, keuhkotaudin murtamana.

Agneta Halonen syntyi 1886 Juvalla Vehmaisten kylässä kaikinpuolin täysiaistisena. Mutta julma kohtalo tuli sitten hänen osakseen. 1 1/2 vuoden vanhana hän sairastui tulirokkoon; siitä parattuaan hän oli täysin sokea. Tähän ei kohtalo kuitenkaan lopettanut työtään. Vuosi sen jälkeen sai Agneta kaulaansa paiseen, joka vasta puolivuotisen ankaran vaivan jälkeen hälyneni — vieden mukanaan kuulon ja saattaen Agnetan pian sen jälkeen mykäksi. Hänen henkiset voimansa eivät taudista kuitenkaan sanottavasti kärsineet.

Kaitselmus piti sitten huolta, että Agnetan synkkään elämään pääsi pilkistämään valonsäde. Lähes kahdeksan vuotisena

hänet näet tuotiin neiti Adele v. Collanin toimesta Helsingin sokeainkouluuun, jossa hänelle sitten alkoi sitkeän työn ja hartaan opiskelemisen aika. Harvinaisilla henkisillä lahjoillaan rakastavain opettajain hellän ja huolellisen ohjauksen alaisena voittikin Agneta Halonen hämmästyttävällä tavalla ne suunnattomat vastukset, jotka leppymätön kohtalo oli asettanut hänen henkisen kehityksensä tielle, hankkien niinä kymmenenä vuonna, jotka hän oli Helsingin sokeainkoulussa, sellaisen tietovaraston, jota moni luonnon paremmin suosima ikäisensä saattoi kadehtia.

Agneta Halonen.

Ja mitä erittäinkin käsi-
töihin tulee, saavutti hän
niissä sellaisen taidon, että
se on herättänyt huomiota
ulkomailla asti. Karlsruhessa,
Kielissä ja Berlinissä on hä-
nen käsitöitään ollut näyt-
teillä saaden osakseen Preus-
sin opetusministeriltä kiittä-
vän arvostelun. Kielin näyt-
telyssä herätti hänen työnsä
Saksan keisariinnan huomiota
siinä määrin, että hän otti
tarkan selon tuosta pienestä
Helsingin sokeainkoulun kuu-
romykkäsokeasta oppilaasta.

Kaiken kouluaikansa oli
Agneta Halonen sairaaloinen,
viimeisenä kouluvuotenaan
sairastaen rintatautia. Pääs-
tyään keväällä 1904 sokeain-
koulusta täytyi hänet jo sa-
man vuoden syksynä viedä
Nummelan parantolaan. Tä-
nä syksynä hänet tuotiin sit-

ten Maariansairaalaan, jossa hänen henkensä nyt on hiljaa siirty-
nyt ikävoimäänsä onnellisempaan elämään.

**„Siellä sokiain silmät ja kuurojen korvat avataan;
siellä mykkäin kieli kiitokseen pakahtuu“.**

Agneta Halosen ruumiinsiunaus tapahtui Mariausairaalan
hautakappelissa t. k. 12 p:nä kello 1½ 12 päivällä. Haudalle las-
kettiin paljon kukkia ja useita seppeleitä, m. m. vainajan ystäviltä
H:gin k.-m. yhdistyksessä.

Tilastollinen yleiskatsaus Suomen kuuromykkäinkouluista 1905—1906.

Koulujen paikka ja lukumäärä.	O p p i l a i t a						Luokkien lukumäärä.	Opettajia.			Oppilaita keskimäärin luok- kan kohden.
	Koko lukumäärä	Poikia.	Tyttöjä.	Opetetaan puhumetod. mukaan.	Opetetaan kirjoitus- metod. mukaan.	Opetetaan viittoma- metod. mukaan.		Koko lukumäärä.	Opetaja.	Opettajataria.	
A. Kouluja opetusijäs- sä olevia k.-mykkiä varten.											
Porvoo ¹⁾ (1845) . . .	52	22	30	52	—	—	4	8	3	5	13
Turku (1860)	104	48	56	104	—	—	9	14	6	8	11,5
Pietarsaari ¹⁾ (1861) . .	24	21	3	—	24	—	5	9	5	4	5
Kuopio (1862)	110	63	47	110	—	—	9	14	5	9	12
Mikkeli (1893)	78	45	33	—	78	—	7	11	5	6	11
Oulu (1898)	75	34	41	75	—	—	8	13	6	7	9,5
B. Kouluja yli-ikäisiä k.-mykkiä varten.											
Jyväskylä (1894) . . .	108	58	50	—	108	—	9	16	8	8	12
Kurikka ²⁾ (1899) . . .	12	9	3	—	12	—	2	3	2	1	6
Pieksämäki ³⁾ (1904) . .	20	—	20	10	10	—	2	3	—	3	10
C. Valmistava koulu alaikäisiä k.-mykkiä varten.											
Helsinki ⁴⁾ (1900) . . .	7	4	3	—	7	—	1	1	—	1	7
Yhteensä	590	304	286	351	95	144	56	92	40	52	10,5

Kuuromykkä kuuromykkäin opettajana.

Heinäkuun 19 p:nä 1905 kuoli Agramissa Kroatian (Itä-valta-Unkarissa) pääkaupungissa, kuuromykkä *Adalbert Lampe*, joka oli niin kehittynyt, että saattoi toimia k. mykkäin opettajana.

¹⁾ Opetuskieli ruotsi; muissa suomi.

²⁾ Valtioapua nauttiva yksityinen koulu.

³⁾ Palvelijatar- ja talouskoulu.

⁴⁾ Yksityinen. On lakannut toistaiseksi.

Sulkumerkkien välissä olevat luvut osoittavat koulun perustamisvuotta.

Hän syntyi Petrinjassa. Mutta kun Kroaatsiassa ei siihen aikaan vielä ollut k.-m. koulua, lähettivät vanhempansa hänet Wieniin sikäläiseen k.-m. kouluun. Hän pääsi koulusta kunnialla oppien siellä muun muassa kirjansitomista. Kotiin palattuaan ryhtyikin hän tätä ammattia harjoittamaan. Ja hän tuli hyvin toimeen, syystä ettei koko seudussa ollut toista niin taitavaa kirjansitojaa.

Ollessaan Wienissä koulussa, oli tapana pyytää Lampea silloin tällöin apuopettajaksi joissakin aineissa. Tästä johtui hän ajattelemaan, että hän ehkä voisi ryhtyä opettamaan Kroaatsian k.-mykkiä, joilla ei vielä ollut koulua. Niinpä päätti hän lakata liikkeestään Petrinjassa, ja muutti Agramiin, jossa hän tavattoman kauniin käsialansa takia sai kirjurintoimen Kroaatsian hallituslaitoksessa. Täällä ollessaan alkoi hän opettaa erästä k.-m. poikaa varsin hyvällä menestyksellä. Tästä innostuneena luopui hän toimestaan. Hän kokosi luokseen muutamia k.-m. lapsia ja avasi tammikuussa 1885 yksityisen k. m.- koulun. Ensimmäistä kertaa oli silloin Kroaatsiassa useampia k.-m. lapsia saamassa yhteistä opetusta. Kroaatsian ensimmäinen k.-mykkäin opettaja oli niinmuodoin itsekkin k.-mykkä! Lampe ei opettanut puhe-metoodin mukaan, vaan merkkikielellä ja kirjoituksella. Hänellä oli myös k.-mykille harvinainen kielenkäyttämiskyky.

Lampe ylläpiti kouluansa vapaaehtoisilla apurahoilla, kunnes sen 1888 otti haltuunsa eräs yhdistys, joka oli päättänyt perustaa koko maata käsittävän k.-mykkäin oppilaitoksen. Tämä yhdistys työskenteli menestyksellä ja luovutti sitten kokoomansa varat valtiolle pyynnöllä, että tämä perustaisi puhekoulun k.-mykille. Heinäk. 26 p:nä 1891 oli Lampella viimeinen vuositutkinto oppilaidensa kanssa, ja tästä lähtien lakkasi hän olemasta k.-mykkäin opettaja. Hän ryhtyi uudelleen kirjurintoimeensa ja eli sitten hyvin vaatimattomissa oloissa. Harrastuksella seurasi hän valtionkoulun toimintaa ja edistyksiä ja iloitsi siitä, että oli saanut puolestaan tehdä *jotakin* poloisten k.-mykkien auttamiseksi.

Kaikki, jotka Lampen kanssa joutuivat tekemisiin, voivat todistaa, että hän oli kylliksi kehittynyt voidakseen k.-mykkäin opettajana työskennellä. Sitä osoittavat hänen kirjoituksensakin. Kuollessaan oli hän 65 vuotias. (Aikakauslehestä »Eos»)

Kirje Tampereelta.

Kuten moni lukija tietänee, perustettiin tänne viime vuonna kuuromykkäin yhdistys, joka aikoo liittyä Suomen kuuromykkäin liittoon. Tämä puuha on kuitenkin lykätty toistaiseksi. Ei ole pidetty vielä kertaakaan kokousta, vaikka moni sitä toivoi. Olisi toivottavaa, että joku asiaaymmärtävä henkilö johtaisi yhdistystä ja että siellä pidettäisiin jumalanpalveluksia, luentokursseja, esitelmää, y. m. kuten Helsingin ja Turun k.-m. yhdistyksissä. Muuten täällä kuuromykkien keskuudessa kuluu kaikki rauhallisesti.

Piakkoin saamme me kuuromykkät kokoontua kuulemaan arvokasta esitelmää, nimittäin raittiusesitelmää. Valtuusmiehet lupasivat antaa Turun k.-m. raittiusyhdistyksen anomuksesta apurahaa 50 mk. (pyydetty 25 mk.) yllämainittua tarkoitusta varten Tampereen kuuromykkille. Toivottavaa on, että kuuromykkät saapuvat lukuisasti näkemään tätä tärkeätä esitelmää.

S. T.

Kuuromykkäinliiton äänenkannattaja.

Sallittakoon minun lausua ajatukseni K.-m. liiton äänenkannattajasta »Kuuromykkäin lehdestä.»

Kuten tunnettu on, siirrettiin tämän vuoden alussa Kuuromykkäin lehden toimittaminen Mikkelistä Helsinkiin Suomen Kuuromykkäinliiton keskushallinnon huostaan. Suurilla toivomuksilla odotimme lehden ilmestymistä ja iloksemme huomaimmekin, että lehti olikin ehompi entistänsä ja ikäänkuin uudestasintynyt. Lehdellä on näet nyt sama koko kuin vuonna 1900, sillä jälkeen on sen suuruutta pienennetty.

Ensiksi tahdomme kumminkin lausua hartaan kiitoksemme K.-m. lehden entisille toimittajille, jotka vaivojaan säästämättä ovat sitä täsmälleen kymmenen vuotta toimittaneet. Uuraasti ovat he lehden hyväksi työskennelleet huolimatta sen usein uhkaavalta näyttävästä taloudellisesta tilasta ja tilaajain vähyydestä. Nyt kun lehti on saanut laajempaa kannatusta ja kun sen toimintukseen on liittynyt tarmokkaita henkilöitä, uskaltaa se rohkein mielin tarjoutua kuuromykkäin luettavaksi.

Vanhastaan tuttu on kuuromykille lehden nykyisen toimittajan herra John Sundberg'in nimi. Hänhän on lämpimästi ottanut osaa kuuromyökkäin harrastuksiin ja rientoihin sekä käyttänyt kykyään heidän hyväkseen. Tämän lehden toimittajaksi on myöskin astunut harras kuuromyökkäin ystävä, opettaja Aug. Heliä, kun sitävastoin hra Sundberg on sekä suomen- että ruotsinkielisen lehden vastaavana toimittajana. Takeena siitä, että lehti edelleenkin jaksaa pysyä yhtä sisältörikkaana, on sekin seikka, että uuden äänenkannattajan ympärille on keräytynyt suuri joukko innokkaita avustajia, kuten: kuuromyökkäin koulun johtaja K. E. Kahva, opettajat J. K. Palomaa, E. Lück, sekä neiti Hulda Hakala y. m. Toivottava olisi, että useammat kuuromykät ahkerasti avustaisivat tätä lehteä kuuromyökkäiä koskevilla tiedoilla ja kertomuksilla. Lehti seuraa kuuromyökkäin rientoja ja elämää ja on näin ollen tarmokas kuuromyökkäin aatteen kannattaja ja tulee olemaan heidän välisenä yhdyssiteenä ja keskusteluseinä. Tämän lehden täytyisi siis levitä ensi vuonna jokaiseen kuuromyökkä-kotiin.

Siis ylös jokainen kuuromyökkä tilaamaan omaa lehteä!

Uskollinen Kuuromyökkäin lehden ystävä.

Kirjeitä kuuromyckiltä.

Toholammilla 1906.

Arvoisa k. m. lehden lukijakunta.

Nyt uskallan kirjoittaa ensi kerran tähän omaan lehteemme.

Kerron vähän teille elämästäni sekä kotipitäjässäni että koulua käydessäni. Olen syntynyt 14 p:nä helmik. v. 1889 Toholammin pitäjässä Vaasan läänissä. Kotini sijaitsee keskellä Toholammin pitäjää Keski-Pohjanmaalla Lestijoen varrella. Me olemme talonväkeä. Vanhemmillani on ollut 8 lasta, joista on 6 elossa ja 2 kuollut. Niistä oli sisareni vanhin, mutta on jo kuollut ja nyt olen minä vanhin lapsista.

Neljän vuoden vanhana sattui minulle se onnettomuus, että sairastin noin kuukauden vaikeata aivokuumeetta, joten katosi kuuloni. Kävin isäni kanssa Helsingissä lääkäreillä, mutta he eivät voineet parantaa kuuloelimiäni. Kuuloni ei kadonnut heti, vaan huononi vähitellen.

Tultuani 8 v. v., ajottiin minut lähettää Kuopion k. m. kouluun, mutta saatiinkin tieto, ettei sinne oteta sinä vuonna oppi-

laita. Sen sijaan määrättiin minut Oulun k. m. kouluun, jonka johtajattarena oli silloin neiti Emilia Serenius. Siis olen Oulun k. m. koulun ensimmäisiä oppilaita. Ja suoritin viime keväänä täydellisen kurssin Oulun k. m. puhekoulussa ja kesti kouluaikaani 8 vuotta. Uudistin siellä kasteeniliiton toisten toverieni kanssa; siis me, paitsi kreikkalaiskatolista uskontoa tunnustava Marja Väistö, kävimme siellä ensi kerran Herran P. Ehtoollisella.

Ripille laski meidät pastori K. A. Nyman viime toukokuun 29 p:nä.

Päästyämme pois koulusta, tuntui meistä ikävältä, kun meidän piti erota rakkaasta koulustamme, rakkaista opettajistamme, opettajattarestamme ja myös tovereistamme. Sillä olemme saaneet oppia siellä paljon hyvää. Tahdon olla rakkaille opettajilleni hyvin kiitollinen. Jumala palkitkoon heitä hyvistä töistään! Enin työskentelen kotonani maanviljelystöissä ja talven aikoina harjoittelen puusepän työtä. On minulla muuten hyvä olla täällä. Minulla ei ole enempää kirjoittamista, senvuoksi lopetan tämän sydämmellisillä terveisillä teille kaikille, sekä tutuille että tunte mattonille. Voikaa kaikki hyvin!

Ystävyydellä entinen Oulun k. m. oppilas

Kaarlo Koskela.

Tietoja kotimaasta.

Tulipalo H:gin Sörnääsin höyrypuuseppätehtaalla äskettäin tuotti melkoisen vahingon kuuromykkille *E. Saastamoiselle*, *I. Saarikolle* ja *A. Karlssonille*. Heiltä nimittäin paloivat työkirstut työkaluineen, jotka kaikki olivat vakuuttamattomia. — Sietääpä vakuuttaa tulipalon varalta tavaransa!

Syntymäpäivälahjaksi viime marraskuun 3 p:nä antoi Turun kuuromykkäin yhdistys puheenjohtajalleen, maisteri *E. Lückille* seinällä pidettävän kaksihaaraisen kynttilälajalustan, joka on tehty kuparista ja on se hyvin siron näköinen.

Turun kuuromykkäin raittiusyhdistyksellä oli marrask. 11 p:nä hauska iltama kuuromykkäin huoneustossa. Tilaisuuteen oli saapunut runsaasti kuuromykkiä. Ohjelmassa oli ensin tervehdyspuhe, jonka jälkeen pidettiin esitelmä, jossa valaisevilla ja hyvin sattuvilla esimerkeillä ja kuvauksilla elämästä tehtiin selkoa siitä, miten kuulevat ja kuuromykät palvelevat alkoholijumalaa. Sitte seurasi taidokkaasti esitettyjä taikatemppuja, jotka etenkin kuuromykkiä huvittivat. Neiti *Lönnberg* Porvoosta esitti viihtomilla Sakari Topelius'en kirjottaman kertomuksen »Adalminan helmi». Väliajan kuluttua, jolloin teetä nautittiin, esitettiin viito-

ten hengellinen kertomus »Myöhään» ja yksi raittiuskertomus. Kuurom. opettajatar neiti *E. Erich* puhui mieltäkiinnittävästi matkoistaan Ruotsissa, Norjassa ja Englannissa, selitellen puheessaan etenkin kuuromykkiä koskevia asioita, kuuromykkäin kouluja, kuuromykkäyhdistyksiä y. m. Tämän perästä iltama päätettiin lyhyellä rukouksella.

Tietoja kuuromykistä. Päivätyöläinen *Iisakki Ojala* on muuttanut Jämsijärveltä Hausjärvelle luokkatoverinsa *Lauri Wainolan* isän taloon työhön. — Puuseppä *Armas Wilkki* on muuttanut Längelmäeltä Turkuun, jossa hän työskentelee Bomanin puuseppätehtaassa. — Suutarin oppilas *Janne Seppälä* on muuttanut maalta Turkuun hra Kuusisen jalkineliikkeeseen.

Amalia Väisänen on palveluksessa kauppias *V. Hokkasen* luona Kaavilla.

Kalle Sohlberg on nykyään töissä *Kuusjärven Rikkarannassa*.

E. Ekvall Punkalaitumelta kysyy kirjansitoja *H. John Ylenin* osoitetta.

Mikko A. Poikelan osoite on nyt Puunjalostustehdas *Kemi*.

Nimensä muuttaneet ovat seuraavat Jyväskylän k. m. koulun opettajista: *Anna Kristiina Ekholm* — *Anna Kristiina Vainio*; *Valva Siren* — *Valva Sirola*; *Martin Aleksander Gummerus* — *Martti Aleksander Pihkala*; *O. E. Lindeman* — *O. E. Takkula*.

10 markkaa kullassa lahjoitti eräs nimeänsä ilmoittamaton henkilö Viipurista H:gin k. mykkäin kesäsiirtolarahastoon muistoksi olostaan Helsingissä ja onnistuneesta leikkauksesta, jonka alaisena hän oli ollut sairashuoneessa.

Raittiusesitelmien pitämiseen Tampereen ja Porin kuuromykille ensi joulun aikana on Turun kuuromykkäin r. y. saanut Tampereen kaupungin valtuustolta 50 mk. ja Porin valtuustolta 25 mk. — Toimikunta oli pyytänyt Tampereelta 25 mk. ja Porista 21 mk. 50 p. Mainittujen kaupunkien valtuustot siis mielellään tahtovat kannattaa raittiustyötä kuuromykkäin keskuudessa.

Turun kuuromykkäin raittiusyhdistys on kaupunginvaltuustolta anonut avustusta arviolta 200 mk. toimintansa edistämiseksi. Mainituissa raittiusyhdistyksessä on nykyisin 50 jäsentä.

Sähkösanoma lähetettiin Helsingistä Köpenhaminan k. m. yhdistyksen 40 vuotiseen riemujuhlaan 18 p:nä marraskuuta yhdistyksen huoneustoon Brohusgaden varrelle, ja oli sähkösanoma suomeksi seuraavasisältöinen:

»40 vuotisen riemujuhlan johdosta toivottavat onnea lämpimin veljestervehdyksin.

Suomen k. m. liitto, Julius Hirn; Helsingin k. m. yhdistys, Elma Eklund, John Sundberg.»

Aistinviallisten töistä ja viime kesäisestä yleisestä veistöiden näyttelystä Kuopiossa on »Suomen aistinvialliskoulujen lehteen» kirjoittanut selväpiirteisen ja hyvin esitetyn selonteon tunnettu k. m. opettajatar, pastorin rouva *H. Luoma*.

Bovalliuksen k. m. kotiin Pieksämäellä on otettu käsitöiden opettajattareksi Orimattilan emäntäkoulun opettajatar, neiti *Aino Pesonen*. — Kodissa on nykyään 20 oppilasta ja 3 opettajattarta.

Valokuvaamon aikoo herra *Valter Stadius* ensi kesänä perustaa Käkisalmeen.

Tulirokkoa ovat muutamat oppilaat sairastaneet Turun kuuromykkäinkoulussa. Sentähden on koulu ollut suljettuna marraskuun 23 p:stä joulukuun 3 p:vään.

Kuollut. Marraskuun 21 p:nä kuoli Turun kuuromykkäinkoulun ensimmäisen luokan oppilas *Arvo Hakala* Turun kunnallissairaalassa tulirokkoon.

Jumala opettakoon meitä ajattelemaan, että meidänkin keran täytyy kuolla!

Raittiusesitelmiä Turun kuuromykkäin raittiusyhdistyksen toimesta piti opettaja *Elis Wilkki* kuuromykille Tampereella marraskuun 25 ja 26 p:nä ja Porissa joulukuun 1 p:nä. Näissä tilaisuuksissa näytettiin myös raittiutta koskevia taikalyhtykuvia, pidettiin puheita ja jaettiin ilmaiseksi raittiuskirjallisuutta. Molemmissa paikoissa olivat kaikki kuuromykät tulleet naisissa ja miehissä näihin harvinaisiin esitelmätilaisuuksiin. Innostus raittiusasiaan oli suuri. Ja toivoivat kuuromykät, että raittiusyhdistys vastaisuudessaakin toimisi heille samanlaisia esitelmiä.

Oulussa perustettiin 27 p:nä marrask. »K. m. auttajayhdistyksen haaraosasto». Puheenjohtajaksi valittiin sikäläisen k. m. koulun johtaja, maisteri *K. E. Kahva*.

Yhdistyksen toiminta tulee käsittämään koko Pohjois-Suomen.

25 vuotta oli t. k. 1 p:nä kulunut siitä ajasta, kun pastori *A. E. Nordman* tuli Turun kuuromykkäinkoulun johtajaksi. Tänä merkkipäivänä sai pastori Nordman paljo onnentoivotuksia. Koulun opettajisto antoi hänelle sievän, kuparisen kukkamaljakon kukkineen. Koulun entinen, vanha opettajatar *L. Sahlberg* sekä Turun kuuromykkäinyhdistys antoivat pastori Nordmanille kunnioituksen ja kiitollisuuden osotteeksi kauniit kukkaskorit monenlaisine kukkineen.

Toimitus, joka vasta tämän uutisen kautta sai tiedon juhlasta, pyytää saada onnentoivotuksiin yhtyä ja toivottaa pastori

Nordmanille terveyttä ja voimia vielä kauvan vaikuttamaan k.m.yk-käin hyväksi!

Turun kuuromykkäin koulu vihittiin tarkotukseensa 20 p:nä tammik. 1860. V. t. johtajana toimi ensin varatuomari G. E. Malm. Samana vuonna kesäkuussa tuli kolleega, sittemmin piispa C. H. Alopæus vakinaiseksi johtajaksi. Vuonna 1881 nimitettiin Alopæus tuomiorovastiksi Porvooseen ja hänen jälkeensä oli koulun v. t. johtajana lyhyen ajan opettaja Ahlman, kunnes joulukuun 1 p:nä samana vuonna pastori A. E. Nordman tuli laitoksen johtajaksi.

Herra Valter Stadius muutti perheineen 1 p:nä tätä kuuta Helsingistä Käkisalmeen, jossa hän tulee harjoittamaan kirjansitojanliikettä.

Pikkujoulujuhlaa vietti Turun Kuuromykkäin r. y:s ensimmäisenä sunnuntaina adventista kuuromykkäin huoneustossa Hortokadun 2:ssa. Kuuromyikkiä oli saapunut juhlaan sangen runsaasti. Pieni kuusi valaisevine kynttilöineen, lippuineen ja muine koristeineen teki hauskan, rauhasan vaikutuksen läsnäoleviin. Ohjelma aloitettiin puheella, joka pidettiin viittomilla ja jossa selitettiin juhlan merkitystä sekä hengelliseltä että raittiuden kannalta katsottuna. Tämän jälkeen opettajatar *E. Erich* kertoi tekemistään havainnoista Englannin kuuromykkäin kouluissa. Hyvin onnistunutta kuvaelmaa »Suojelusenkeli» katseltiin mielihyvällä. Lyhyttä viitteloimalla pidettyä esitystä jouluviinoista ja sen yhteydessä lausuttua runoa, jossa kehoitettiin taisteluun viinavaltaa vastaan, seurattiin suurella tarkkuudella. Väliajoilla tarjottiin kaikille yhdistyksen jäsenille ja vieraille ilmaiseksi kahvia ja omenoita. Kun vielä oli vähän aikaa leikitty, lopetettiin juhla rukouksella ja jokainen lähti kotiinsa tyytyväisellä mielellä.

Yhdistykseen liittyi kolme uutta kuuromykkäjäsentä.

Kuuromykkäin sielunhoidosta on korkeimmassa paikassa vahvistettu senaatin esitys, että H. K. Majesteettinsa suvaitsisi armossa määrätä:

että asetettaisiin kaksi kuuromykkäin sielunhoitoon perehtynyttä pappia, joiden velvollisuus olisi kuuromykkäin sielunhoitajina ennakolta määrättyinä aikoina vuodessa käydä maamme eri osissa;

että kummallekin näistä papeista myönnettäisiin Suomen yleisistä varoista vuotuinen 5,000 mkn palkkio 500 mkn vuotuisella korotuksella 5, 10 ja 15 vuoden nuhteettoman palveluksen perästä, sekä heidän matkoiltaan matkakustannusten korvausta ja päivärahaa voimassaolevan matkustussäännön 7 luokan mukaan;

sekä että senaatti saisi toimekseen, kuulusteltuaan maan tuomiokapituleja, antaa lähempiä määräyksiä näiden pappien virka-

toimesta, toimintapiiristä, asettamisesta, oikeuksista y. m. asiaan kuuluvista seikoista.

Asia esitettiin 5 p. t. k. senaatissa ja päätti senaatti antaa Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin toimeksi valmistaa ehdotuksen puheenaolevien pappien virkatoimesta, toimintapiiristä, asettamisesta, oikeuksista ja muista tähän kuuluvista seikoista. Tästä ehdotuksesta vaaditaan sitten muiden tuomiokapitulien lausunto, jonka jälkeen ehdotus esitetään senaatille lopullisesti vahvistettavaksi.

Kuuromykkäin auttajayhdistykselle on senaatti puolestaan myöntänyt vuosiksi 1906, 1907, 1908, 1909 ja 1910 2,000 mk:n suuruisen jatkuvan apurahan yhdistyksen toimintaa varten.

Apurahoina on senaatti puolestaan myöntänyt joko yleisistä varoista tai »työhön kokonaan kykenemättömien henkilöiden apurahoista» Hämeenkyrön kunnalle korvausta yhteensä 625 mk. kuiluistaan 2 kuuromykkäin kouluttamisesta ja Joensuun kaupungin Vaivahoitohallitukselle 50 mk:n vuotuisen apurahan työmiehen-tyttären *Ester Järveläisen* kouluttamisesta Kuopion kuuromykkäkoulussa.

10,000 markkaa on testamentissaan lahjoittanut Pälkäneen kunnalle hiljakkoin Tampereella kuollut leskirouva *Gustava Koskinen* sillä ehdolla, että lahjoittajan miesvainajan sisarukset saavat elämänsä ajan nauttia rahojen korot ja heidän kuoltuaan tulee koroista 100 mk:aa vuodessa Helsingin sokeain koululle ja samoin 100 mk:aa Turun kuuromykkäkoululle sekä loput vuotuisista koroista Pälkäneen köyhien kansakoululasten vaatetusavuksi.

Tietokartta Euroopan k. mykkäin sivistysoloista, joka on Wienissä ilmestynyt painosta ja josta N:ssä 10 enemmän mainitsimme, on ostettu *H:gin k. m. yhdistykselle* ja asetettu sanotun yhdistyksen seinälle halullisten tarkastettavaksi.

5,000 mk:kaa valtioapua on senaatti puolestaan myöntänyt vuosiksi 1906—1908 »Suomen k. mykkäinliitolle» sen tarkoitusten toteuttamista varten.

Kuvanveistäjät *J. F. Talvia* (Helin) ja *Sulo Wuokko* (Will) palasivat noin 7 kuukautisen oleskelun jälkeen Moskovasta Helsinkiin. Siellä työskenteli heidän kanssaan *Abr. Susi* erään suuremman liikepalatsin koristamistyössä. Jonkun ajan kuluttua kuuluvat he matkustavan Pietariin, jossa he saavat samallaista työtä. Kevättalvella tullevat he takaisin Helsinkiin auttaakseen tekeillä olevan kansallismuseon ja rautatienasemarakennuksen vuolukiveen piirrettävissä koristetöissä.

»**H. K. Y.**» myyjäiset olivat maanantaina t. k. 3 p:nä hyvin huonon ilman vallitessa. Tästä huolimatta oli kokonaistulo lähes 900 mkaa. Puhdas voitto on noin 700 mrk., joka tulee kesäsiirtolarahastoomme, joka nykyään on jo 2,700 mkaa.

Eräs asianharrastaja.

Tavanmukaisen joulujuhlan viettää »**H. K. Y.**» lauantaina 5 p:nä tammik. 1907.

K. m. sormiaakkosia näkeville opetti *Agneta Halonen* eläessään ehkä useammalle kuin kukaan muu k. mykkä Suomessa, vaikka hän oli sokeakin.

Tietoja ulkomailta.

Puutarhanhoitoa on alettu opettaa *Frederician* k.m. koulussa Tanskassa. Talvella annetaan tietopuolista opetusta, muina vuoden aikoina opetetaan käytännöllisiä toimia tekemään.

Milloinkaban Suomessa sellaista alotetaan!

Koulukoti kuuromykkäsokeille ajkotaan perustaa erääseen *Berliinin* (Saksassa) etukaupunkiin. Kouluun pitäisi mahtua 50 oppilasta. — Tilastollisten tietojen mukaan on Preussissa 215 k.m. sokeata.

Saksan keisarinna kuuluu olevan erikoisesti innostunut tuosta tulevasta koulukodista. Hän on myöskin ottanut useita k.m. tyttöjä huolenpitoonsa siten, että on monelle heistä lahjoittanut ompelukoneen, että voisivat tulla itsenäisesti maailmassa toimeen omalla työllään. Jälkeen Saksan keisari-parin hopeahäiden, jotka olivat noin vuosi sitten, on perustettu useita työlaitoksia ja vanhojen koteja k. m. varten *Acheniin*, *Bremeniin*, *Poseniin* j. n. e.

Sellaisia koteja tarvittaisiin Suomessakin!

Moskovassa on eräs k.m. koulu, jonka perusti 1864 eräs *Johan Arnoldi* niminen k.mykkä. Koulu on aikoinaan lahjaksi saanut noin puolen miljoonan (= 500,000) ruplan suuruisen summan tunnetulta venäläiseltä miljoonamieheltä *Paul Tretjakoffilta*, joka muun muassa on kotikaupungilleen lahjoittanut suurenmoisen taulukokoelman. Sen suuremmoisen lahjoituksen avulla on tämän k.m. koulun onnistunut kehittyä oikein mallikouluksi, joka nykyään on kaikista viranomaisista aivan riippumaton. Vuosikertomuksen tästä koulusta on toimitus saanut nähdäkseen. Kirjasta koristavat useat onnistuneet kuvat, joista saa jonkinlaista käsitystä tuosta hauskaasta koulusta ja sen toiminnasta.

Niinpä on siellä täydellinen kirjapaino ja kirjansitomo, missä oppilaille perin pohjin opetetaan kaikkia tähän ammattiin kuuluvia toimia. Toinen kuva esittää suurta puutarhaa kasvihuoneineen ja monine taimilavoineen. Siellä saa osa oppilaista tutustua kaikellaisiin puutarhahoitoon kuuluviin tehtäviin ja samalla oppia kasvitiedettä, mikä on tärkeimpiä oppiaineita, sekä veistoa.

Lahjakkaammille k.mykille opetetaan myös kirjanpitoa ynnä korkeampaa matematiikkaa, niin että oppilaat koulusta päästyään voivat saada paikkoja pankeissa, liikepaikoissa, konttooreissa, puotiloissa y. m.

Toisessa kuvassa näemme käsityösalin, jossa on sukankutomiskoneita ja useita neulomakoneita y. m. Huomioimme kiintyy erittäinkin suureen, mustaan tauluun, jolle opetustunnin kuussa on kirjoitettu, kuinka paljon työhön on mennyt kangasta ja lisäaineita sekä, mitä ne maksavat j. n. e. ynnä piirretty mallipiirustuksia. Laskentoa siis käsityöopetuksen yhteydessä, joten kaikki työhön kuuluvat seikat tulevat oppilaille selviksi. — Siis hyvin käytännöllistä opetusta,

Useimmat käsityöopettajat ja valmistavan koulun opettajat ovat k.mykkiä. Tietysti löytyy laitoksessa myös lastentarha.

Siis oikea mallikoulu Venäjänmaan sydämessä.

»**Kuurojen naisten yhdistys**» Berliinissä on maailman merkellisimpiä yhdistyksiä, kertoo eräs norjalainen lehti. Yhdistykseen kuuluu toistasataa jäsentä, jotka joka viikko kokoontuvat juomaan teetä ja keskustelemaan. Muille ihmisille ovat nämä keskustelut korvia särkeviä, vaikka monet jäsenet käyttävätkin sormikieltä. Useimmilla on kaikenkaltaisia kuulotorvia ja huutorvia ja muita samankaltaisia koneita.

Axel Fr. Ericson, kuuromykkäin yleisen sairaus- ja hautausapurahaston kassööri, kuoli aivan äkisti lauantaina, 17 p. marrask. Vainaja oli aikaisemmin nykyään lakanneen lehden »Tidning för döfstumma» toimittaja ja Tukholman k.m. yhdistyksen puheenjohtaja. Häntä jäivät suremaan nuori leski ja vanhemmat. Hautajaisensa olivat sunnuntaina 25 marrask. Paitsi vainajan lähimpien omaisten ja ystävien antamia seppeleitä oli myöskin lähetetty »Kuuromykkäin yleiseltä sairaus- ja hautausapurahastolta», »Tukholman k.m. yhdistykseltä» y. m. Erityistä huomiota herätti seppele, jonka sinipunaisissa nauhoissa oli kirjoitus: »Från De döves forening i Kristiania» (Kristiaanin kuurojen yhdistykseltä). Vainaja oli näet ollut tämän yhdistyksen kunniajäsenenä.

Kuuromyikkiä Yhdysvalloissa Ameriikassa on viimeisten laskujen mukaan 37,462.

Kuollut junan alle on Kristiaaniasta (Norjassa) lähetettyjen tietojen mukaan Hamarin k.m. koulun johtaja *Elias Hofgård* 15 p:nä marrask. Gaun aseman luona noin peninkulman matkan päässä Kristiaaniasta. Hän näet pyörtyi ja putosi silloin junan alle ja kuoli silmänräpäyksessä. — Hofgård on tullut tunnetuksi siitä, että hän oli ensimmäisiä, joka opetti erään kuuromykkäsokean tytön puhumaan. Tytön nimi on *Ragnhild Kaata*.

Kuuroutta parannettu uudella menettelytavalla erään venäläisen sanomalehden mukaan siten, että puuttuvien eli vahingoittuneiden rumpukalvojen sijaan korvassa on valmistettu uusia ohuesta hopealevystä. Sellaiset levyt on huomattu suuresti parantavan kuuloa ja estävän korvan sisään tunkeutumasta likaa ulkoapäin. Tällaisia kokeita on tehty Pietarin sotilassairaalassa, jossa on korvatautia sairastavia.

27 k.m. koulua on Lontoon kaupungissa ja sen läheisyydessä.

Syyskuun 17 p:nä kuoli Alavuudella kuuromykkä torppari, maanviljelijä **Elias Savisaari** 56 vuoden ikäisenä. Häntä jäi suremaan vaimo ja 4 lasta.

Joh. Ilmest. 14: 13. »Autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat».

Vihityt.

Vihtori Mäkelä ja Katriina Ailu.

Huittisissa 19°/06.

Aleksandra Sund ja Verner Ekblom.

Pori 19°/06.

Aina Frii ja Fredrik Munter.

19¹⁷/1106.

Nimenmuutos.

Paavo Ahlqvist — **Lepistö.**

(Finnby)

Tilaus-ilmoitus.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

ilmestyy vuonna 1907 kuten ennenkin joka kuun lopulla. Tilaushinta on 1 markka 50 penniä vuosikerralta. Tämän summan voi myös postimerkeissä lähettää toimitukselle. Tilauksia voi tehdä maan kaikissa postikonttoreissakin.

Lehden, jonka julkaisee Suomen kuuromykkäin liitto, tarkoituksena on tarjota maan suomea puhuville kuuromykkäille sivistävää, hyödyllistä ja huvittavaa lukemista sisällöltään uskonnollista ja muunkinlaista, kuulumisia kotimaisista ja ulkomaisista kuuromykkäkouluista, uutisia, tiedonantoja, ilmoituksia j. n. e.

Jotta lehti tulisi yhdistäväksi siteeksi maan suomalaisten kuuromykkien kesken, on välttämätöntä että nämä avustavat lehteä. Pyydämme sentähden ja toivomme, että kuuromykkät lehden toimitukselle lähettävät tietoja itsestään ja muista kuuromykkistä, työstä, jolla he itsensä elättävät, harrastuksista jotka heitä innostavat j. n. e. Kuuromykkäin opettajia, vanhempia ja holhoojia kehoitamme kaikin tavoin kannattamaan tätä yritystä.

Avustajien joukossa on toimituksella ilo saada mainita opettaja K. Reposen, johtaja K. E. Kahvan, filos. maist. Edw. Lückin, opettajat J. K. Palomaan, H. A. Jukolan ja O. Reinon, pastori Hj. Vesenterän, fil. maist. K. O. Wichmannin, ylitarkastaja V. Forsiuksen, rouva J. Stadiuksen, neiti E. Eklundin, toimittaja J. Hirnin, opettaja Aug. Heliän y. m.

Suomen kuuromykkäinliitolta toimekseen saanut

J. Sundberg,

Vastaava toimittaja.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

ilmestyy vuonna 1907 ja voidaan sitä tilata seuraavien asiamiesten kautta: *Turussa* pastori A. Nordmanilta, *Kuopiossa* neiti E. Strunkilta, *Mikkelissä* opettaja K. Reposelta, *Jyväskylässä* pastorin rouva H. Luomalta, *Helsingissä* herra Eino Karilakselta, *Porvoossa* neiti A. Pulkkiselta, *Vaasassa* Nikolai Syöringiltä, *Porissa* Sandra Ekblomilta, *Viipurissa* Riikka Puolakalta, *Oulussa* maisteri K. E. Kahvalta, *Forssassa* Tilda Rehumäeltä, *Tampereella* Gabriel Attilalta, *Raumalla* Maria Sundvallilta sekä herra John Sundbergilta, *Helsingissä*, Yrjönkatu 5.

HUOM.! Kaikki kirjoitukset lehteen ovat lähetettävät opettaja Aug. Heliälle, Helsinki, Sokeainkoulu.